

संपादकीय

गोरगरिबांचे जीव कवडीमोल

मार्गील आठवड्यात मुंबईतील नागपाडा येथे मोठी दुर्घटना घडली. पाण्याची टाकी साफ करण्यासाठी आत उत्तरलेल्या पाच मजुरांचा गुदमरुन मृत्यु झाला. एका बांधकाम सुरु असलेल्या इमारतीत ही धक्कादायक दुर्घटना घडली. या दुर्घटनेत पाच मजुरांचा मृत्यु झाला तरीही त्याची दखल माध्यमांनी घेतली नाही. नाही म्हण्यात शिंग मिडिया म्हणजे वर्तमान प्रवात या दुर्घटनेची बातमी छापून आली पण इलेक्ट्रॉनिक मिडिया म्हणजे न्युज चॅनलने या बातमीची दखलच घेतली नाही. एरवी कोणत्याही अदखलपत्र बातम्या ब्रॅकिंग न्युज म्हणून दाखवणाऱ्या न्युज चॅनल वाल्यांना या बातमीची दखलाही घेऊची वाटली नाही हे विशेष. अर्थात पाण्याच्या टाकीत पडून गोरगरीब मजुरांचा मृत्यु झालाची ही पहिली दुर्घटना नाही या आधी अशा अनेक घटना घडल्या मात्र त्याची दखल घ्यावी असे कोणाला वाटले नाही. दोन वर्षांपूर्वी पुणे जिल्हातील कदमवाक वस्ती ग्रामपंचायतीच्या हीटील लोणी स्टेशन येथे एका इमारतीच्या शौचालयाची टाकी साफ करताना चार मजुरांचा गुदमरुन मृत्यु झाला होता. अर्थात या दोन घटना वर्तमानप्रतात छापून आल्यापूर्वी त्या लोकांना समजल्या अशा अनेक घटना नेहमी घडत असतात. अनेकदा शौचालय साफ करताना, मोठमोठे सांडपाणी वाहक बंदिस्त नाले साफ करण्याकरिता उत्तरलेले सफाई कामगार आतील विशारी वायूच्या संपर्कात येऊन मरण पावल्याच्या अनेक घटना घडल्या आहेत. दुर्दैवाने यात अनेकांचा बळीही गेला आहे. नवी मुंबईत अशीच एक दुर्दैवी घटना घडली होती नवी मुंबईतील एरोली येथील शिवांशकर प्लाझा या इमारती बाहेर लेन्सकर्ट या चिप्याच्या दुकानाबाहेर लावण्यात आलेला जाहिरातीचा फलक बदलण्यासाठी लावण्यात आलेली २५ फूट उंचीची चाकवाली शिंडी सरकून वरच्या उच्च दाबाच्या वाहिनीला लागल्याने तिच्यात विद्युतप्रवाह उतला या शिंडीला एका ११ वर्षांच्या गरीब मुलाचा स्पर्श झाला त्यात त्या मुलाचे जळून निधन झाले. आताची नागपाडा येथील दुर्घटना तर त्याहून मोठी आहे त्यात पाच मजुरांचा जीव गेला तरीही त्याची दखल ना माध्यमांनी घेतली ना राजकीय नेत्यांनी ना समाजाने.

आपल्या देशात गोरगरीब मजुरांचा जीव कवडीमोल आहे. हे गोरगरीब जगले काय नी मेले काय याचे कोणालाही काहीही सोयसुक नाही. अशा दुर्दैवी घटनेत अनेक मजुरांनी आपला जीव गम वला आहे. अनेक मजूर योग्य त्या सुक्षेषभावी उंच बांधकामावरून पडून जीवाला मुकतावा किंवा कायमचे अंग होतात. काही मजूर पाण्याच्या, शौचालयाच्या टाकीत पडून मरतात. काही मजूर नाले सफाई करताना शास गुदमरुन मरतात तर काही मजूर विजेच्या खांबावर चढून विजेचे काम करताना शॉक लागून मरतात. अशा प्रकारे अनैसर्विक मृत्यू पाण्याच्यांची संबंधी शेंडकोंच्या घरात असते पण त्याची दखल शासन, माध्यमे, समाज, पोलीस न्यायालय कोणीच घेत नाही कारण ते गरीब आहेत. सर्वसामान्य नागरिक आहेत तेज जर सुशंसंसिंग राजपूत, पूजा चव्हाण यांच्यासारखे सेलिब्रिटी असते तर सर्व यत्रणा खडबडून जाया झाल्या असत्या. माध्यमांनी २४ तास ब्रॅकिंग न्युज चालवून ताहो फोडता असता. विरोधी पक्ष किंवा राजकीय नेतेंमंडळीनी निदर्शने रास्ता रोको, धरणे आंदोलने केली असती.

पण सर्व सामान्य असो गरीब असो की कोणालाच काही देणेदो नाही, गरीबच होता त्याच्या मृत्यूची दखल घ्यायला तो काय सेलिब्रिटी होता का? असाच विचार येथील यंत्रणा करत असतील म्हणूनच गोरगरिबांच्या निधनानंतर त्यांना न्याय मिळवून देण्यासाठी कोणी पुढे येत नाही. गरीब म्हणून जन्म लाला येणे हा या देशात शाप आहे. सेलिब्रिटीना न्याय मिळवून देण्यासाठी येथील यंत्रणा जितक्या जागृत असतात तितक्याच त्या गोरगरिबांच्या न्याय मिळवून देताना उदासीन असतात. गोरगरिबांच्या जीवाला येथे मोल नाही. कवडीमोल असलेले जगले काय नी मेले काय कोणालाच काही फरक पडत नाही हेच वास्तव आहे.

माणूस सामान्य असो गरीब असो की श्रीमंत असो प्रत्येकाचा जीव महत्वाचा असतो तथापि दुर्दैवी घटनांमध्ये गरिबांचे जीव हे बेदखल केले जातात, ही संतापाची बाब आहे. कोणत्याही निधनाच्या घटनेकडे सरकार बरोबरच समाजातील प्रत्येक घटकाने संवेदनशीलपणे पाण्याच्या गरज आहे. आज बदलत्या समाज व्यवस्थेमध्ये संवेदनशीलता हरवत चालली आहे हे देखील सत्य आहे. समाजाने अधिक संवेदनशील राहिले पाहिजे.

बंधने फरक महिलांवरच का?

आज २१ व्या शतकात पुरुष आणि महिला असा कोणताच भेद राहिला नाही. आज महिलाही पुरुषांच्या बरोबरीने सर्वच क्षेत्रात अग्रेसर आहेत. असे कोणतेच क्षेत्र नाही जिथे महिला पुरुषांची बरोबरी करू शकत नाही. कला, क्रीडा, राजकारण, समाजकारण, अर्थकारण, विज्ञान, तंत्रज्ञान, शिक्षण, साहित्य आणा सर्वच क्षेत्रात महिला पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून काम करत आहे मात्र समाजात आजही असा एक घटक आहे ज्यांना महिलांची ही प्रगती खटकत आहे.

आजही तो घटक महिलांना केवळ चूल आणि मूल या पुरतच मर्यादित ठेवू इच्छितो म्हणूनच है सनातनी विचारांचे प्रतिगामी लोक महिलांना सतत या ना त्या कारणानंहून ट्रोल करत असतात. कधी ते महिलांच्या कैशभूषे वरून ट्रोल करतात तर कधी ते महिलांना त्यांच्या वेशभूषेवरून ट्रोल करतात. आजच्या मुली मुलांप्रमाणे कपडे घालतात, जीन्स पॅन्ट टी शर्ट घालतात त्यांच्या जीन्स पॅन्ट गुड्यावर फाटलेल्या असतात याचा त्यांना राग येतो तर कधी मुलींच्या नटण्या मुरुडण्याचा त्यांना

राग येतो. महिलांना ट्रोल करण्यात सम

पोलीसांनी बुलेट्या ३५ सायलेन्सरवर
फिरविला रोड रोलर...

अक्षराज : प्रतिनिधी

दि. १७, शिवर : रस्त्यावरून बुलेट सायलेन्सरची नोटा आवाज व फटाके फोडणारे किंवा कर्कश आवाज करणारे बुलेट चे सायलेन्सर पोलीसांनी कारवाई करत जस केले होते. अशय ३५ सायलेन्सरची रोड रोलर च्या मदतीने विल्हेवाट लावण्यात आली असून यापुढे ही अशी कारवाई मुरुच राहणार असल्याचे पोलीस निरीक्षक संदेश केंजळे यांनी सांगितले. केंजळे म्हणाले पोलीस स्टेशनचा वाहतूक शाखा मार्फत शिरू शहरातील बुलेट मोटर सायकल वर वेळोवेळी कारवाई करून फटाके फोडणारे किंवा कर्कश आवाज करणारे बुलेट चे सायलेन्सर जमा करण्यात आले होते. या सायलेन्सरची रोड रोलर च्या मदतीने नवीन पोलीस स्टेशनचा इमारती समोर या सायलेन्सर वर रोड रोलर फिरवून विल्हेवाट लावण्यात आली.

ससे होलपट..

लाडकी झाली सुखी
पैसे जमवले झाटपट
सारेकाही सोरेस्कर
अधिक नसे खटपट

डोळेझाक करे असे
सगळे नियम न् अट
असे करे येथील यंत्रणे
दिसलीनाही ती फट

प्रत्येकांनी आपापले
काठोकाठ भरलेवट
पुढे येण्यावून घेऊ
नियमांना मारले कट

रे गैर फायदे नुटपारे
असतात दांडगट धर
अचांगल्या योजने मध्ये
शोधून काढतात फट

गैर व्यवहार करणारे
पायात नसते लटपट
सुटून जाण्या करता
आधीच करी खटपट

सञ्चेलाभार्थी वंचित
सत्य असते हे विकट
नाठाळ अप्यत पोटी
रस्ता करतात बिकट

निकष तपासून पहा
कारवाई हो पटापट
ख-या लाभार्थी मात्र
ना होई ससे होलपट

- हेमंत मुख्यरीफ, पुणे
१७३०३०६९६६

गावाकडील पार्टीच्या आठवणी...!

पार्टीला फक्त निमित्त हवं! मनासारखं झालं म्हणा की, काही विशेष दिवस म्हणा जसा की, वाढदिवस असो अथवा एखादा परीक्षेचा निकाल. आजकाल मित्रमंडळी लगेच पार्टीचं म्हणतात. तसेच आम्ही गावाकडील मित्रमंडळी अधून मधून पार्टीच्या करायचो. त्यांच्या विशेषत: मित्रीची भाजी हा आमचा मुख्य मेनू...!

साधारण दहावी-बारावीत असताना, या पार्टीचे नियोजन करायला लागलो. कारण तेव्हा थोडं थोडं भाज्या कशया बनवायच्या हे कलायला लागलं. आमच्या पार्टीतील मित्रीच्या भाजी बनवायला आवश्यक साधारण म्हणजे, जाड-बाराक विरव्या मिरच्या, तूरडाळ, आंबड, शेंगदाळ, टमाटे, लाल मिरचीच्या चालावले तुरावी चुक्याची भाजी, कांदा, कौथंबीर, शेंगदाळ, खोबर, टमाटे, लाल मिरचीच्या चालावले त्याचाठी, आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून साधारण पन्हास ते साठ रुपयांमध्ये या सर्व वस्तू यायच्या, त्यातील तुरावी, शेंगदाळे हे सुद्धा आम्ही घरूनच बांधून आणायच्या, कारण त्याही शेतातीलच आसायच्या. अशा सर्व वस्तू एकत्रित जमा करून एका पिशवीत भरून, मोठ पातेलं चमचा, हिरवा भाजीपाला जमा केला की, तूरडाळ, खोबर, शेंगदाळ, टमाटे, लाल मिरचीच्या चालावले तुरावी, आंबड, मिरकूट, जिं वरै विरवा किराणा दुकानातून व्यायामाची आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून आम्ही सात-आठ जण मिळून पाच ते दहा रुपये जमा करून आम

